

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 624/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen robotiikan hyödyntämisestä sosiaali- ja terveydenhuollossa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustajien Sari Sarkomaa/kok, Sari Raassina/kok, Sanna Lauslahti/kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 624/2016 vp:

Mihin toimiin ryhdytään robotiikka- ja digitalisaatiostrategian valmistelemiseksi sosiaali ja terveydenhuoltoon,

miten valtioneuvoston periaatepäätöstä älykkästä robotiikasta ja automaatiosta edistetään ja mihin toimenpiteisiin ryhdytään,

mihin toimiin ryhdytään robotiikan ja digitalisaation edistämistä rajoittavien ja estävien säädösten ja rakenteiden purkamiseksi ja

miten vanhustenhuollon laatusuosituksen uudistamisessa huomioidaan robotiikan ja digitalisaation hyödyntäminen hyvän hoidon, hoivan ja kuntoutuksen varmistamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Sosiaali- ja terveydenhuollossa on digitalisaatiostrategia vuodelta 2014: Sote tietohyötykäyttöön -strategia 2020. Strategian toimenpano on käynnissä laajana alan eri osapuolien yhteistyönä. Robotisaation osalta sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt valtioneuvoston 2.6.2016 tehdyn periaatepäätöksen mukaisen valmistelun hyvinvoinnin robotiikkastrategian laatimiseksi.

Sote tietohyötykäyttöön -strategian toimeenpano sisältää yli 30 toimenpidettä, jotka on yhdistelty aihealueen mukaisiksi koreiksi. Koreja ovat Kansalaisen palvelut, Ammattilainen ja palvelujärjestelmä, Tiedon jalostaminen ja tiedolla johtaminen, Ohjaus ja yhteistyö sekä Infostrukturi. Toimenpiteet on sovitettu yhteen hallitusohjelman ja hallituksen kärkihankkeiden kanssa. Esimerkiksi Kansalaisen palvelut -kori toteuttaa käytännössä Palvelut asiakaslähtöiseksi -kärkihanketta.

Digitalisaation edellytysten parantamiseksi sosiaali- ja terveydenhuollossa on tehty runsaasti lainsäädännön selvitystä ja uudistamista. Syksyllä 2016 oli lausuntokierroksella lakiluonnos sosiaali- ja terveystietojen tietoturvalisesta hyödyntämisestä. Tavoitteena on sote-uudistus huomioiden saada tarvittava sektorirajat ylittävä tieto sujuvasti eri ammattilaisten käyttöön sekä sote-palvelujärjestelmän tiedolla johtamisen lähtökohdaksi. Sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä tehtävät lainsäädäntömuutokset selkeyttävät ja tehostavat digitalisaation ja ICT-ratkaisujen toteutusta.

Robotiikkaa hyödynnetään jo nyt laajasti terveydenhuollossa. Robotiikalla on lähitulevaisuudessa yhä suurempi merkitys sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 624/2016 vp

työn sekä kansalaisten apuvälineinä. Robotiikalla saavutetaan etuja erityisesti mm. seuraavissa sovelluskohteissa: lääkkeiden jakelu, potilaslogistiikka, ruokien tarjoilu, seurantatoimenpiteet, läsnäolo sekä yhteydenpito hoitohenkilökuntaan ja läheisiin. Ohjelmistorobotiikalla vähennetään käsin tehtävää rutiinityötä mm. sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö- ja taloushallinnossa, toimittajien hallinnassa sekä asiakas-, potilas- ja lääketietojen hallinnassa. Seuraavien kymmenien vuosien ainana robotisaation hyödyntämismahdollisuudet ja vaikuttavuus tulevat laajenemaan merkittävästi. Hyvinvointirobotiikka tarjoaa myös erinomaisia vientimahdollisuuksia suomalaiselle teollisuudelle ja palvelutuotannolle.

Hyvinvointirobotiikan edistämiseksi ei toistaiseksi ole ollut kansallista strategiaa. Sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt sen laatimisen marraskuussa 2016. Vuodenvaihteessa 2016/17 valmistuu taustaselvitys robotiikan kansallisesta ja kansainvälisestä tilanteesta ja mahdollisuuksista sekä työsuunnitelma hyvinvointirobotiikan strategian laatimiseksi. Taustaselvityksen osana tarkastellaan myös kansallisten viranomaisten roolia ja resursseja hyvinvointirobotiikan edistämisessä. Kansallinen strategia laaditaan alkuvuonna 2017 eri tahojen yhteistyönä.

Helsingissä 5.1.2017

Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula